

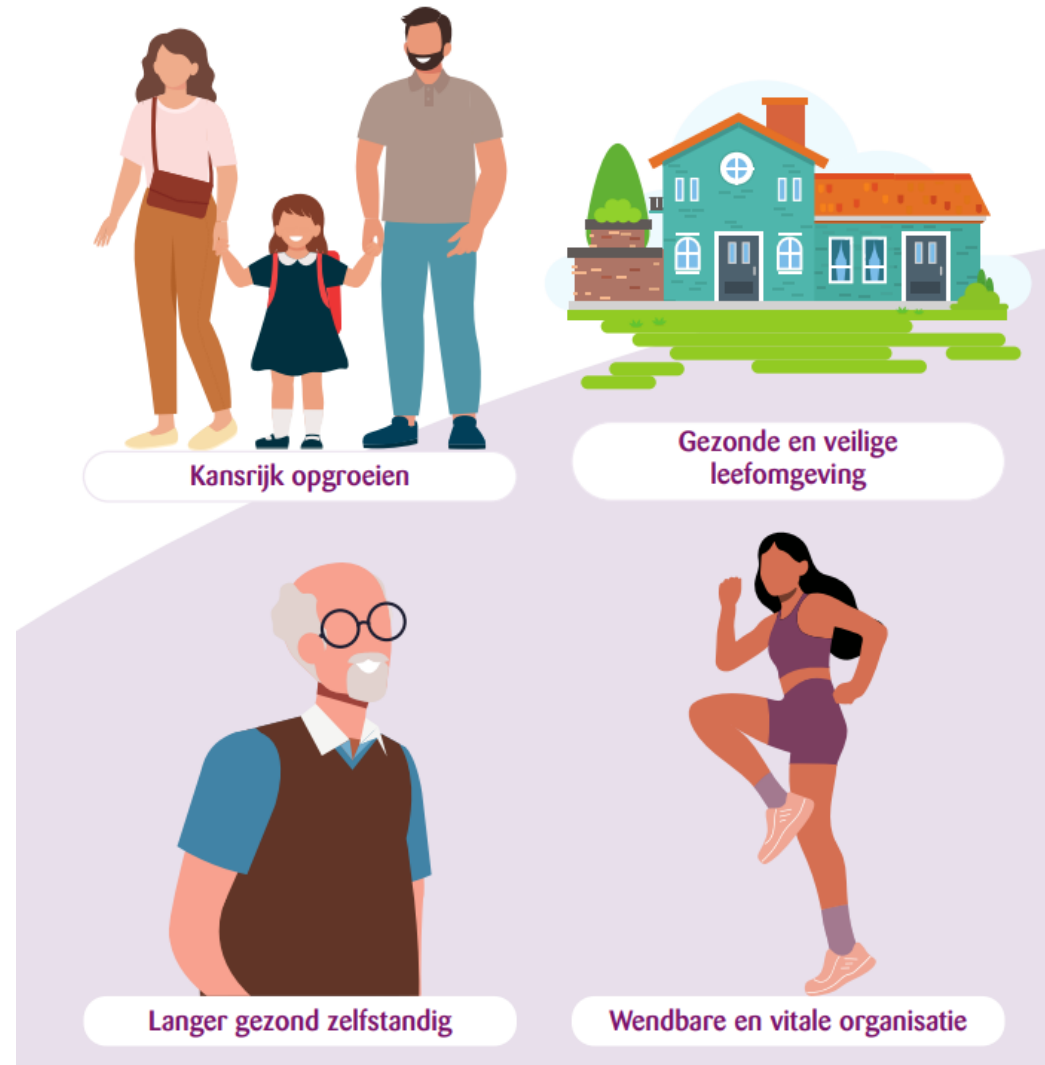

**Rapportage 1^e periode 2024
(januari tot en met april)**

Inhoudsopgave

In de begroting 2024 is vastgelegd wat we willen bereiken in 2024, wat we daarvoor doen en wat het kost. In deze bestuursrapportage (Berap) gaan we in op de stand van zaken tot en met april 2024, inclusief het financiële beeld. De bestuursrapportage heeft dezelfde indeling als de bestuursagenda 2023-2027:

Inhoudsopgave	Pagina
1. Een gezonde en veilige leefomgeving	
• Milieu en gezondheid	5
• Infectieziektebestrijding	6
• Publieke gezondheid asielzoekers	9
• Seksuele gezondheid	10
• Forensische geneeskunde	12
• Reisadvies	13
• TBC	14
• Rampen en crisisbeheersing	15
• Toezicht	16
2. Kansrijk opgroeien	
• Rijksvaccinatieprogramma	21
• Kansrijke start	22
• Mentale gezondheid	23
3. Langer gezond zelfstandig	
• Openbare Geestelijke gezondheidszorg	26
• Gezondheidsbevordering	28
• Onderzoek	30
4. Vitale en wendbare organisatie	
• HR	34
• Huisvesting	38
• IV/IT	39

Financieel beeld GGDrU

Leeswijzer Financiële tabellen

Sinds een aantal jaar presenteert GGDrU conform de BBV-richtlijnen de overhead en de algemene dekkingsmiddelen apart van de inhoudelijke pijlers. Dit brengt met zich mee dat, alle baten en de overhead separaat staan gerubriceerd, met uitzondering van de incidentele baten per pijler en de baten van Reisadvies. In de tekstuele toelichting wordt vervolgens ingegaan op de (verwachte) resultaten per pijler. De (geprognostiseerde) directe lasten per pijler zijn te vergelijken met de begrote lasten per pijler.

Financieel beeld GGDrU Totaal

Programma Publieke Gezondheid (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gezonde en veilige leefomgeving	2.355	21.915	-19.560	785	7.305	-6.520	769	8.646	-7.877	2.335	22.624	-20.289
Kansrijk opgroeien	-	30.446	-30.446	-	10.149	-10.149	-	10.162	-10.162	-	30.619	-30.619
Langer gezond zelfstandig	-	5.554	-5.554	-	1.851	-1.851	-	1.564	-1.564	-	5.412	-5.412
Algemene dekkingsmiddelen	71.562	-	71.562	23.854	-	23.854	25.026	-	25.026	72.387	-	72.387
Overhead	-	16.684	-16.684	-	5.561	-5.561	-	5.417	-5.417	-	16.886	-16.886
Bedrag onvoorzien	-	132	-132	-	44	-44	-	-	-	-	-	-
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	73.917	74.731	-814	24.639	24.910	-271	25.795	25.789	6	74.722	75.541	-819
Mutaties reserves	854	40	814	285	13	272	222	13	209	854	40	814
Geraamd resultaat	74.771	74.771	-	24.924	24.923	1	26.017	25.802	215	75.576	75.581	-5

Prognose

Voor 2024 verwacht GGDrU een zeer beperkt negatief resultaat bij het programma Publieke Gezondheid. Dit wordt verklaard hogere facilitaire lasten binnen de categorie overhead. Hier tegenover staan hogere baten bij gezonde en veilige leefomgeving, o.a. door het uitvoeren van meer verrichtingen bij forensische geneeskunde t.o.v. de begroting. Bij kansrijk opgroeien is de verwachting om op nul uit te komen.

Financieel beeld GGDrU inzet corona

Financiële compensatie Rijk coronabestrijding

Alle kosten die voortvloeien uit de bestrijding van het coronavirus worden apart geadministreerd. Deze kosten worden gedeclareerd bij het Rijk.

Ook in 2024 voert GGDrU werkzaamheden uit in de coronabestrijding. Het ministerie van VWS heeft GGD'en verzocht ook dit jaar weer een najaarscampagne Covid-19 te verzorgen voor nagenoeg dezelfde doelgroepen als voorgaand jaar. Voor wat betreft de financiering zal in 2024 net als voorgaand jaar een SPUK-regeling opgesteld worden waarmee de kosten voor de basisinfrastructuur en de campagne gefinancierd zullen worden. Over de precieze invulling van de SPUK tweede helft 2024 wordt op dit moment gesproken tussen GGD'en en VWS. Belangrijke nieuwe factor in het geheel is dat VWS de opdracht heeft gegeven de najaarscampagne 2024 twintig procent goedkoper uit te voeren dan in 2023. Op welke wijze daar invulling aan kan worden gegeven is onderwerp van gesprek.

VWS heeft uitgesproken voor 2025 en verder toe te willen werken naar een nieuwe systematiek van financieren, namelijk een constructie waarin wordt uitgegaan van een prijs per prik. Aangezien ook daarbinnen weer verschillende opties zijn zal het gesprek daarover de komende maanden nog voortduren.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

We helpen inwoners van de regio Utrecht zich te beschermen tegen infectieziekten en schadelijke omgevingsfactoren, zoals luchtverontreiniging. Tegen ziekten die je kunt oplopen als je op reis gaat, tegen seksueel overdraagbare aandoeningen en tegen de gevolgen van een calamiteit. Deze gezondheidsbeschermende taken (zoals medische milieukunde, infectieziektenbestrijding) vinden hun basis in de Wet op Publieke gezondheid (WPG).

Inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Eén van de doelen van de Omgevingswet is om gezondheid een plek te geven in de fysieke leefomgeving. Ook GGDrU zet zich als gemeentelijke adviseur in om gezondheid via de fysieke leefomgeving te beschermen en te bevorderen. GGDrU krijgt vanuit gemeenten tot nu toe minder vragen dan verwacht over gezonde leefomgeving. Dit zien we ook landelijk. De afgelopen weken is het wel iets aangetrokken. Op dit moment kunnen we nog weinig zeggen over wat de inwerkingtreding van de wet precies betekent voor de hoeveelheid adviesvragen die op ons af gaan komen. We zullen het bestuur op de hoogte blijven houden van ontwikkelingen op dit gebied.

GGDrU heeft zich de afgelopen periode ingezet voor de Werkplaats Gezondheid en VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving), mede in samenwerking met de Provincie Utrecht en het programma Aan de slag met de Omgevingswet van BZK.

Binnenmilieu meldingen

In de media is er momenteel veel aandacht voor vocht en schimmel in (huur)woningen. We zien een toename aan vragen van zowel burgers als woningbouwverenigingen. Het is onduidelijk of er ook meer vocht- en schimmelproblematiek is dan vroeger. Mogelijk heeft veranderend stook- en ventilatiegedrag door gestegen energiekosten de problemen verergerd. We adviseren over de gezondheidsrisico's en de (gedrags-) mogelijkheden om vocht- en schimmelvorming te voorkomen en te verhelpen. Bij bouwtechnische gebreken is het aan de gebouweigenaar (verhuurder) om hier iets aan te doen.

PFAS

Landelijk is er al langere tijd aandacht voor PFAS en de gevolgen daarvan voor de gezondheid van de mens. Binnen de GGDrU viel het aantal vragen mee, maar de laatste tijd zien we het aantal vragen toch toenemen. Met name de berichtgeving in de media over PFAS in eieren van hobbykippen heeft tot meerdere vragen vanuit inwoners geleid. Maar ook vanuit gemeenten krijgen we zo nu en dan vragen over situaties waarin PFAS in relatie tot gezondheid.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Algemeen beeld infectieziektebestrijding (IZB)

Over het algemeen ziet het team IZB een forse toename van het aantal meldingen: de eerste 3 maanden van 2024 kreeg IZB 700 meldingen in vergelijking met 271 meldingen in dezelfde periode in 2023. Deze toename wordt met name veroorzaakt door kinkhoestbesmettingen, longontstekingen en scabiësbesmettingen. Dit komt overeen met het landelijk beeld. De toename van kinkhoestbesmettingen hangt samen met een afnemende vaccinatiegraad. Team IZB zorgt voor de juiste informatievoorziening rondom kinkhoest, informatie richting media en berichten naar verloskundigen. Om het aantal scabiësbesmettingen terug te dringen is GGDrU voor 2024 bezig met een plan om studenten en kinderdagverblijven te informeren.

Vanwege de grote hoeveelheid meldingen van infectieziekten en de beperking in uitvoerende personeelsbezetting zijn er meerdere momenten geweest waarop IZB tijdelijk is afgeschaald in de geleverde zorg. Op de langere termijn kan afgeschaalde zorg gevolgen hebben voor de infectieziektebestrijding in de regio Utrecht. De afschaling in de uitvoer bestaat onder andere uit het uitvoeren van een beperkte gegevensverzameling bij bijvoorbeeld de kinkhoest. Over het algemeen gaat al het werk van de verpleegkundigen nu naar de afhandeling van meldingen. Verpleegkundigen zijn niet of nauwelijks aangesloten bij surveillance, monitoring, onderzoek, beleid en preventie, omdat zij daar geen tijd voor hebben. Dat leidt uiteindelijk tot minder preventie en beperking van de IZB-mogelijkheden tot alleen bestrijding.

De beleidsagenda VIP (Versterking Infectieziektebestrijding Pandemische Paraatheid GGD'en) biedt financiële ondersteuning vanuit het Rijk voor GGD'en om paraat te staan voor een volgende pandemie. Dit geld is niet bedoeld voor regulier IZB werk. Een deel van de VIP gelden is bedoeld om de basis van de IZB op orde te brengen, maar die basis is het aankunnen van de oude situatie aan meldingen. Sindsdien is de casuïstiek nog eens met een factor 2,5 gestegen. Wanneer er 2,5 keer zoveel casuïstiek bijkomt, is dit niet op te vangen met de VIP-investeringen.

Aanpak dalende vaccinatiegraad

Medewerkers van infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, vaccinatievoorziening en onderzoek zijn verenigd in een interne werkgroep 'lage vaccinatiegraad'. Er wordt een breed plan van aanpak uitgewerkt met als doel te vaccinatiegraad te verhogen. Breed in de zin van meer middelen en inzet op onderzoek en het verzamelen van data en het toepassen van een meer doelgroepgerichte aanpak. Daarbij ook maatregelen en pilots die op korte(re) termijn effect kunnen sorteren zoals inzet van (generieke) extra communicatie en extra inloop- of inhaalmomenten. Hierbij wordt ook gekeken naar de dalende vaccinatiegraad voor mazelen, en de recente uitbraak in Noord-Brabant.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Infectiepreventie activiteiten

In januari t/m april 2024 is er vanuit infectiepreventie een aantal keer ondersteuning geboden bij uitbraken binnen een instelling. Dit was in de vorm van adviseren door een arts of verpleegkundige IZB, zitting in een OMT (Outbreak Management Team) of bezoek van een locatie om advies op maat te geven. Met alle gemeentes zijn afspraken gemaakt over het adviseren bij publieksevenementen. Van januari t/m april 2024 zijn 40 adviezen gegeven. Er zijn 8 locaties voor dak- en thuislozen en sociale pensions bezocht. Er zijn 11 locaties voor opvang van asielzoekers bezocht en 6 locaties voor Oekraïense vluchtelingen. In Q1 zijn 35 shops voor tatoeëren en piercen bezocht in het kader van een vergunningaanvraag. Daarnaast hebben 2 evenementen plaatsgevonden waarvoor een vrijstelling vergunningplicht is afgegeven.

COVID-19

Alle GGD'en blijven in opdracht van de minister van VWS actief vaccineren tegen Covid-19. Gedurende het gehele jaar kunnen kwetsbare inwoners op verwijzing van hun arts in aanmerking komen voor een basisserie of herhaalvaccinatie tegen Corona. Aanvullend is eind februari vanuit de minister van VWS een kamerbrief gestuurd met als opdracht om in dit najaar 2024 opnieuw een brede vaccinatiecampagne te organiseren voor de kwetsbare doelgroepen. GGDrU is inmiddels gestart met de voorbereidingen. Zo betrekken wij vanaf juni een nieuwe, tijdelijke locatie in Zeist die zal dienen als huisvesting voor onze vaccinatievoorziening van waaruit – naast het vaccineren zelf - de campagne zal worden aangestuurd. In de herfstmaanden zal GGDrU andere locaties openstellen: grote en kleine, pop-up locaties met een goede geografische spreiding over onze regio. Dit in afstemming met de betrokken gemeenten. Voor zorginstellingen en niet-mobiele-thuiswonende-inwoners zullen onze mobiele teams weer klaarstaan.

Vaccinatievoorziening

Het RIVM en GGD-GHOR Nederland hebben in opdracht van het ministerie van VWS de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van een structurele Vaccinatievoorziening voor volwassenen bij GGD'en in kaart gebracht. Dit als antwoord op het complexer en groter worden van de vaccinatiezorg en versnipperde vaccinatielandschap.

Er is onderzocht wat er nodig is om GGD'en zo goed mogelijk te positioneren in de rol van toekomstig uitvoerder van alle beoogde vaccinaties voor volwassenen. Dit verbetert de eenduidigheid, informatievoorziening, kwaliteit en expertise rondom vaccinaties. Volwassenen kunnen zo een goed afgewogen keuze maken en een compleet overzicht krijgen van het vaccinatieaanbod. Met als doel het verhogen van de vaccinatiegraad, het versnellen van de implementatie van nieuwe vaccinaties en daarmee een verbeterde preventie van (complicaties door) infectieziekten en ziekten zoals kanker. GGDrU is nauw betrokken bij deze opdracht. Naar verwachting neemt het ministerie van VWS halverwege 2024 een besluit over de te nemen stappen en financiering.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

VIP

Sinds 2023 is de landelijke beleidsagenda VIP (Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemisch Paraatheid GGD'en) gestart. Deze beleidsagenda heeft als doel om te zorgen dat GGD'en beter voorzien zijn op wat nodig is voor een goede infectieziektebestrijding inclusief de voorbereiding van uitbraken met landelijke impact. Het VIP programma bestaat uit de volgende vijf pijlers:

- Kwetsbaarheden wegnemen voor pandemische paraatheid
 - Team IZB heeft in 2024 twee medisch medewerkers aangenomen om verpleegkundigen te ontlasten. Zo vindt taakdifferentiatie plaats: het verdelen van taken naar andere functies waarbij verantwoordelijkheid gehouden wordt. Dit is een aanvulling op de eerder aangenomen collega's voor versterking in 2023.
 - Inmiddels heeft GGDrU zo'n 40 crisis parate medewerkers geformeerd. Dit zijn medewerkers die naast hun huidige functie bezig zijn met de voorbereiding van een crisis. Op deze manier kan er ook in tijden van crisis snel gecoördineerd en opgeschaald worden.
- Versterken (bovenregionale) monitoring en surveillance
 - Harmoniseren surveillance activiteiten op bovenregionaal niveau voor een eenduidig beeld in de regio Utrecht-Oost Nederland
- Versterken van de wetenschappelijke kennisinfrastructuur infectieziektebestrijding
 - Team IZB doet in samenwerking met AMPHI (Radboudumc) onderzoek naar vroegsignalering van infectieziektes en betere informatievoorziening, in relatie tot datagedreven werken.
 - Er is een verkenning bezig om de kennisontwikkeling te versterken en onderzoek te starten op het thema zoönosen.
- Samenwerken op bovenregionaal niveau
 - GGDrU heeft binnen de IZB een nieuwe regio-indeling waardoor GGDrU meer bovenregionaal gaat samenwerken met de regio Oost (Overijssel, Twente en Gelderland) in Nederland. Zo kan er meer kennis worden uitgewisseld.
- Slim én versneld opleiden
 - Binnen team IZB wordt veel ruimte geboden aan het opleiden van verpleegkundigen Maatschappij en Gezondheid (M+G), artsen M+G, deskundige infectiepreventie en ook aan niet-medische functies en opleidingen. Zo kunnen alle processen geoptimaliseerd worden.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING ontwikkelingen

Publieke gezondheid asielzoekers en statushouders

Binnen de dienstverlening Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) worden de volgende gezondheidszorgtaken uitgevoerd in opdracht van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA): jeugdgezondheidszorg (JGZ), tuberculosebestrijding (TBC), jaarlijkse hygiënecontrole van voorzieningen in COA-opvanglocaties (THZ), infectieziektebestrijding (IZB), Seksuele Gezondheidszorg (SG) en gezondheidsbevordering (GB). Gezondheidsbevordering bestaat uit het organiseren en uitvoeren van collectieve gezondheidsvoorlichting aan asielzoekers in de COA-opvanglocaties, waardoor asielzoekers meer zicht krijgen op gezondheid en gezond gedrag. Voorlichtingen over seksuele gezondheid worden uitgevoerd door de afdeling SG. In opdracht van gemeenten, voeren we deze taken ook uit voor statushouders.

Spreidingswet vraag om meer flexibiliteit

In januari 2024 is de spreidingswet aangenomen. Daarmee krijgt elke gemeente de taak om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren. De verwachting is dat hiermee op de lange termijn een duurzaam en stabiel opvanglandschap met voldoende opvangplaatsen komt. In onze regio merken we dat er in een korte periode veel (kleinschalige) opvanglocaties worden geopend en dat statushouders, die in afwachting zijn van een woning in de gemeente, naar hotels worden verplaatst. Op deze nieuwe opvanglocaties moeten we binnen enkele weken onze gezondheidszorgtaken opstarten. Deze veranderingen vragen om een blijvende, zeer flexibele inzet in het leveren van passende preventieve zorg. Dit geeft soms druk op de personele bezetting, voornamelijk voor de JGZ.

Dienstverlening GGDrU aan Oekraïense ontheemden

GGDrU biedt ook dienstverlening aan Oekraïense ontheemden. Voornamelijk op het vlak van THZ en op het vlak van JGZ. De THZ-werkzaamheden lopen volgens planning (6 nieuwe locaties de eerste drie maanden van 2024). De JGZ zorg wordt georganiseerd vanuit de reguliere dienstverlening. De instroom van Oekraïense jeugdigen is vrij stabiel gebleken in heel 2023 en tevens in het begin van 2024, gemiddeld 22 kinderen per maand (0-18 jarigen). Verwacht wordt dat deze geleidelijke instroom zich zal voortzetten en met de huidige JGZ capaciteit behapbaar blijft.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) en PrEP-zorg

GGDrU houdt soa- en seksualiteitspreekuren voor kwetsbare groepen en groepen met een verhoogde kans op soa. Tot en met maart 2024 zijn 1158 consulten soa- en seksualiteitshulpverlening uitgevoerd (vanuit de ASG-regeling en middelen gemeente Utrecht). Vanwege de financiële knelpunten heeft GGDrU de keuze gemaakt het spreekuraanbod af te schalen en daarmee ruimte gecreëerd om personen in een kwetsbare positie beter te bereiken. Het team Seksuele Gezondheid maakt het aanbod bekend via intermediairs en via outreach-activiteiten direct bij doelgroepen (in een kwetsbare positie). Dit laatste vraagt een meer intensieve inzet van de medewerkers van GGDrU vanwege complexere casuïstiek die we aantreffen.

GGDrU werkt samen met netwerkpartners zoals zelforganisaties, buurtteams en AZC's. Ook worden soa- en seksualiteitsconsulten op locaties in de provincie Utrecht aangeboden, naast de hoofdlocaties in Utrecht (onder andere Stadskantoor en Kanaleneiland) en Amersfoort, ook in Houten en Woerden.

Uit eerste analyses blijkt dat de inzet op outreach en het spreekuraanbod verspreid in de regio resulteert in dat het team Seksuele Gezondheid inderdaad ook een andere doelgroep ziet: meer mensen met een praktisch opleidingsniveau en/of migratieachtergrond.

De 'Toekomstverkenning ASG' in opdracht van VWS is opgeleverd. VWS heeft in een kamerbrief aangegeven dat het grootste knelpunt (de grote financiële tekorten) niet als demissionair kabinet opgelost kan worden. Voor een herverdeling van de middelen wordt van de ASG-stuurgroep verwacht met elkaar toe te werken naar een herijkte en – zoveel als mogelijk – gedragen verdeelsleutel. VWS maakt uiteindelijk de keuze over wijziging van de verdeelsleutel. Naar verwachting zal de nieuwe verdeelsleutel per 2026 ingaan.

Eind maart zijn bij GGDrU 606 personen in PrEP-zorg, gefinancierd vanuit de landelijke PrEP-pilot en aanvullende middelen van de gemeente Utrecht. De wachtlijst voor PrEP-zorg blijft toenemen met 697 personen op de wachtlijst die in aanmerking komen voor PrEP-zorg. GGDrU zet zich intussen in huisartsen te ondersteunen bij het uitvoeren van PrEP-zorg. De landelijke PrEP-pilot loopt augustus 2024 af. PrEP-zorg wordt daarna onderdeel van de regeling SPUK ASG. GGDrU ontvangt per augustus een groter aandeel van het beschikbare budget voor PrEP-zorg en verwacht hiermee een aanzienlijk deel van de wachtlijst op te lossen.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Transkliniek Utrecht

GGDrU en Colored Collective draaien sinds september 2023 samen Transkliniek Utrecht, een laagdrempelige voorziening van waaruit zorg geboden wordt voor specifieke groepen personen binnen de trans- en non-binaire gemeenschap in een kwetsbare positie die te maken heeft met extra barrières in de toegang tot zorg. Het gaat om trans- en non-binaire personen die ongedocumenteerd zijn, sekswerk doen en/of van kleur zijn. Daarnaast biedt Transkliniek Utrecht gelegenheid tot ontmoeting en uitwisseling in een veilige omgeving (safe space). Eind maart heeft Transkliniek Utrecht 31 personen zorg geboden en 23 personen op de wachtlijst.

Gezonde School stimuleringsregeling Relaties en Seksualiteit

Momenteel (schooljaar '23-'24) geeft GGDrU uitvoering aan ronde 7 van de stimuleringsregeling. GGDrU geeft advies, traint medewerkers in het bespreekbaar maken van relaties en seksualiteit, ondersteunt scholen bij ouderbetrokkenheid, geeft ouderavonden en helpt bij het vergroten van draagvlak voor het thema binnen de school. 27 scholen in de regio Utrecht hebben de regeling toegekend gekregen (en 15 scholen in de gemeente Utrecht). 51 scholen in de regio (en 8 in de gemeente Utrecht) hebben zich ingeschreven voor ronde 8, waar in schooljaar '24-'25 uitvoering aan gegeven wordt. In mei 2024 wordt gecommuniceerd welke scholen de regeling toegekend krijgen. Voorsnog is ronde 8 de laatste ronde van de stimuleringsregeling. Voor scholen die de regeling niet toegekend krijgen en voor de toekomst kunnen gemeenten via maatwerkafspraken GGDrU in de gelegenheid stellen de scholen te ondersteunen.

Week van de Lentekriebels

In regio Utrecht (exclusief gemeente Utrecht) hebben 44 basisscholen zich aangemeld voor de Week van de Lentekriebels. Dat is minder dan vorig jaar. Opvallend is dat 1/3 van deze scholen zich voor het eerst heeft aangemeld, in 2023 was dat 10%. Er zullen ook scholen zijn die 'de Week' doen zonder zich bij Rutgers aan te melden of scholen die op een andere manier en/of op een ander moment aandacht besteden aan relationele en seksuele vorming. GGDrU heeft scholen ondersteund bij 'de Week' en ouderbijeenkomsten verzorgd om lesmateriaal te laten inzien en met ouders in gesprek te gaan. Rutgers heeft gezorgd voor een uitgebreide informatiecampagne. De onrust onder ouders was dit jaar aanzienlijk minder dan vorig jaar.

SchoolsOUT

Dit is het laatste projectjaar voor SchoolsOUT waarin GGDrU het contact met VO-scholen afrondt en de opdrachtgevers (provincie Utrecht en gemeenten Utrecht en Amersfoort) zal adviseren over welke best practices van SchoolsOUT voort te zetten en hoe deze in te bedden in reguliere werkzaamheden.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Forensische geneeskunde (FG)

De FG is een unieke medische discipline van groot maatschappelijk belang die ten dienste staat van gemeente, politie en justitie. In de FG wordt medische expertise ingezet om doodsoorzaken te achterhalen, sporen af te nemen, letsels te onderzoeken en te duiden in geval van misdrijven, medisch advies uit te brengen en medische bijstand te verlenen in het kader van opsporing en onderzoek door politie en justitie. Voor velen onzichtbaar, maar voor hen die het nodig hebben van onschatbare waarde.

- **Lijkschouw**

Van januari tot en met maart 2024 zijn er 322 lijkschouwen gedaan, waarvan er 54 als een natuurlijke dood zijn beoordeeld en 268 een niet natuurlijke dood. Ook zijn er 302 schouwen gedaan na euthanasie.

- **Forensisch medisch onderzoek (FMO)**

Van januari tot en met maart 2024 zijn er 46 letselbeschrijvingen gemaakt en zijn er 4 onderzoeken uitgevoerd naar mogelijke kindermishandeling.

- **Medische zorg voor arrestanten (MAZ)**

GGDrU voert momenteel MAZ alleen uit in regio Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Van januari tot en met maart 2024 zijn er 206 visites gedaan en 139 telefonische consulten. In regio Utrecht wordt dit gedaan door MedTzorg. Eind 2023 is er door de Landelijke Politie een aanbestedingstraject uitgezet. GGDrU is voornemens zich in te schrijven voor het hele perceel Midden-Nederland vanuit de overtuiging dat dit bij het takenpakket van de forensische geneeskunde hoort. Alle artsen die nu van de opleiding komen, zijn hierin opgeleid. Om een aantrekkelijke werkgever te zijn met een gevarieerd takenpakket is het van belang ook arrestantenzorg uit te voeren.

Personele bezetting en (team)ontwikkeling

GGDrU heeft een goed gevuld team aan artsen en verpleegkundigen. GGDrU biedt ook opleidingsplekken aan aios FG en sinds dit jaar bieden we extra plekken om meer artsen op te leiden en een bijdrage te leveren aan het landelijke versterkingsproject. Op dit moment zijn er twee aios en vanaf juni drie.

In de landelijke ontwikkeling van opschaling naar de tien politieregio's loopt GGDrU voorop. Sinds 1-1-2024 is GGDrU de centrum-GGD voor FG en voert forensische verrichtingen uit in heel Midden-Nederland.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Reisadvies

Het primaire doel van Reisadvies is het beschermen van de reizende Utrechter tegen besmettelijke ziekten die zij kunnen oplopen tijdens hun reizen en het geven van preventieadviezen. Dit voorkomt dat reizigers ziek worden en helpt hen gezond te blijven tijdens hun reis. Reizigers kunnen echter besmettelijke ziekten van en naar verschillende delen van de wereld brengen en ook dat willen we als GGD regio Utrecht voorkomen. Door ze te vaccineren, kan de verspreiding van infectieziekten worden beperkt.

Vorig jaar bleken we grotendeels hersteld van de 'corona freeze' en heeft ons Reisadviesteam vrijwel kostendekkend kunnen opereren, waarbij uit marktonderzoek bleek dat ook de kwaliteit is geleverd die verwacht mag worden. Dit jaar lijkt richting "break-even" te gaan waarbij de kosten van personeel, vaccins, overhead en locatie uit lopende (markt) inkomsten gefinancierd kunnen worden en er geen grote extra investeringen gevraagd worden.

Het team en het aantal spreekuren worden licht en gestaag uitgebreid, beide goed voor de nodige inkomstenstroom. De belangrijkste kosten kunnen we naar verwachting beheersen, onder andere door de migratie die eind 2023 is gemaakt naar het nieuwe ICT-platform en tevens door effectieve en efficiënte inzet van een goed en ervaren team van gespecialiseerde medische professionals en ondersteunende collega's. Enig voorbehoud qua kostenniveau moet gemaakt worden voor wat betreft de vaccininkoop. Dit voorjaar moet en wordt de inkoop van vaccins (= de grootste jaarlijkse kostenpost) Europees worden aanbesteed. Een beperkte kostenstijging (5-10%) is voorzien en door te berekenen in onze verkoopprijzen. Echter, een hogere stijging zal helaas niet zonder consequenties door te belasten zijn aan de betalende reizende inwoners van onze provincie. Datzelfde geldt voor de nu verwachte stijging van personeelskosten. Die is ten dele – maar beperkt - door te berekenen in de prijzen die betaald worden door "verantwoording nemende" reiziger, maar diens wil om te betalen en draagkracht is niet onbegrensd.

Als GGD regio Utrecht blijven wij inzetten op continuïteit, kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van Reisadvies en Reisvaccinaties. Zodat Utrechters veilig op reis gaan en gezond kunnen terugkeren.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Tuberculosebestrijding

Het team tuberculosebestrijding GGDrU houdt zich bezig met het voorkómen, bestrijden, opsporen en behandelen van tuberculose. Het jaar 2023 vertoont een landelijke stijging van 12% ten opzichte van 2022 in het aantal actieve tuberculose patiënten. Na de maatregelen tijdens de coronapandemie kan tuberculose zich nu weer makkelijker verspreiden. Ook kwamen er meer mensen naar Nederland uit landen waar tuberculose veel voorkomt. Bij binnenkomst in Nederland worden deze mensen verplicht gescreend op tuberculose.

Het aantal actieve tuberculose patiënten, in de regio Utrecht, in het 1ste kwartaal 2024 vertoont een lichte stijging in vergelijking met 2023. Er zijn geen onderlinge relaties tussen de diversen tuberculose patiënten. Deze stijging zegt nog niets over het aantal meldingen voor heel 2024, maar zorgde wel voor meer huisbezoeken, verrichtingen en consulten op de werkvloer in het 1ste kwartaal.

De Tuberculosebestrijding werkt met speerpunten die uit het Nationaal plan Tuberculosebestrijding 2020 – 2025. Zo is één van de speerpunten meer screenen op het vinden van mensen met een Tuberculose infectie (TBI) en deze behandelen voor dat ze ziek worden. Dit betekent aanpassingen in screeningsrichtlijnen voor asielzoekers en immigranten en een toename van mantoux en bloedonderzoek, toename van TBI consulten en behandelingen. Het gevolg is dat er meer cliënten gepland moeten worden voor lab, röntgen en de spreekuren.

Het team heeft per 1 maart een extra artsenspreekuur geopend omdat de wachttijd voor een artsconsult teveel op liep. Een lange wachttijd betekent dat het langer duurt voordat een potentiële patiënt gezien en gediagnosticeerd kan worden. Dit kan leiden tot het onnodig rondlopen in de maatschappij van een besmettelijke tuberculosepatiënt. Met het openen van een extra spreekuur proberen we dit risico te minimaliseren.

Per 1 februari 2024 werkt de afdeling uitsluitend op afspraak.

Landelijk is besloten om de GGD-en te laten samenwerken in een Regionaal expertise centrum (REC). Nederland heeft nu vier Regionale Expertise centra. Utrecht werkt samen met 6 andere GGD-en in Regionaal expertise centrum Noord West. In 2024 wordt in REC Noord West uitgewerkt hoe we deze samenwerking verder kunnen versterken.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Opleiden, trainen, oefenen (OTO) crisisorganisatie; blijvend paraat

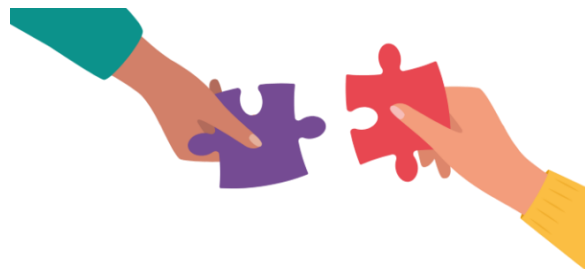
GGD regio Utrecht zet zich volop in om de organisatie zo goed mogelijk voor te bereiden op toekomstige crises. Hiervoor zijn de OTO-activiteiten, zoals gepland, voor de periode januari 2024 tot en met april 2024 uitgevoerd (1 basistraining Crisis; 1 training psychotrauma voor Leaders Psychosociale Hulpverlening en 1 training in crisiscommunicatie).

Ons Integraal Crisisplan is bijgewerkt met daarin de laatste stand van zaken. Indien onze inzichten veranderen, worden zowel onze processen als ook het Integraal Crisisplan daarop aangepast.

Beide Piket teams (Leider Psychosociale Hulp en Hoofd Publieke Gezondheid) zijn in 2024 gestart met 2 nieuwe teamleden. Zo breiden we ook onze basis van competenties in sleutelfiguren uit.

We zijn actief betrokken bij het NAZMN (Netwerk Acute Zorg Midden Nederland) en de GHOR (VRU). Met hen stemmen we via workshops crisis gerelateerde plannen af en zijn we zodoende in goede afstemming met onze partners in de regio.

Wij organiseren samen met twee andere GGD'en een GHOR (VRU) dag in juni over de GGD processen Psychosociale Hulp (PSH), Infectieziektenbestrijding (IZB) en Medische Milieukunde (MMK). Het doel van deze dag is het delen van processen en kennis met elkaar. Hierdoor wordt ons werk tijdens de crisis zichtbaar.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Toezicht Kinderopvang

Toezielhouders van GGDrU voeren conform art 1.61 Wet Kinderopvang inspecties uit bij kinderopvanglocaties om te zien of deze voldoen aan de kwaliteitseisen en adviseren gemeenten over het toezicht en handhaving op de kinderopvang. Wij inspecteren sinds 2023 op flexibele basis. Dit betekent dat wij bepaalde items altijd toetsen, zoals het pedagogisch beleid. Ook betekent dit dat we bepaalde items flexibel kiezen om diepgaander te onderzoeken. Dit heeft in 2023 geleid tot beduidend meer tekortkomingen en dit zien we in het eerste kwartaal van 2024 ook al terug. De onderzoeken kosten hierdoor meer tijd dan gepland. Naast de reguliere onderzoeken, onderzoeken we ook nieuwe locaties, voorafgaand aan de opening (ca 200 in 2024).

Stand van zaken na het eerste kwartaal 2024

- BSO's: Er staan nu 521 jaarlijkse onderzoeken (JO's) gepland, waarvan er 78 JO's zijn afgerond. Daarnaast staan er nog 45 JO open die bezocht zijn en waarvan het rapport wordt opgemaakt (24% van de planning inclusief bezochte locaties).
- KDV's: Er staan nu 489 JO gepland, waarvan er 70 JO's zijn afgerond. Daarnaast staan er nog 62 JO open die bezocht zijn en waarvan het rapport wordt opgemaakt (27% inclusief bezochte locaties).
- Gastouders (VGO): Er staan nu 481 voor dit jaar gepland, waarvan er 81 jaarlijkse onderzoeken zijn afgerond. Daarnaast staan er nog 25 JO open die bezocht zijn en waarvan het rapport wordt opgemaakt (22% inclusief bezochte locaties).
- Gastouderbureaus (GOB's): Er staan nu 21 JO gepland, waarvan er 2 JO's zijn afgerond. Daarnaast staan er nog 5 JO open die bezocht zijn en waarvan het rapport wordt opgemaakt (33% inclusief bezochte locaties).

Personele ontwikkelingen: het team Toezicht kinderopvang komt weer op sterkte. Per 1 april zijn er 2 nieuwe toezichthouders, per 1 juni een beleidsmedewerker (gedeeld met Toezicht Kinderopvang) en per 1 augustus een nieuwe toezichthouder. Zij worden de komende maanden ingewerkt, wat de nodige tijd van het huidige team vraagt. We verwachten met deze versterking de jaarplanning te halen, maar dat is nog niet zeker.

Op 8 april is door GGDrU een bijeenkomst georganiseerd voor alle kinderopvanghouders uit de regio. In een ochtend en een middag sessie hebben we ruim 100 houders op ons kantoor in Zeist ontvangen. In ronde tafelsessies zijn de thema's 'ideale Toezicht bezoek', 'Tekortkomingen', 'Meldcode' en 'Oudercommissie' aan de orde gekomen, waarbij houders met elkaar in gesprek gingen. Het was een succesvolle dag, en voor herhaling vatbaar!

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Ontwikkeling

Toezicht WMO

De gemeenten hebben de zorg voor de kwaliteit en veiligheid van de voorzieningen in het kader van de WMO. Als gevolg hiervan dient iedere gemeente een toezichthouder dan wel een toezichthoudende instantie aan te wijzen. De toezichthouders van de GGDrU zijn op dit moment door 24 van de 26 gemeenten binnen regio Utrecht aangewezen als Wmo-toezichthouder. Door de stad Utrecht zijn wij gevraagd het signaalgestuurd- en het calamiteitentoezicht uit te voeren. De Toezichthouders WMO voeren hun toezichthoudende taken uit aan de hand van een regionaal afgestemd en geaccordeerd toetsingskader, waarin de verschillende normen en voorwaarden zijn uitgewerkt en geconcretiseerd, met als doel de praktijk en de kwaliteit op uniforme en transparante wijze te beoordelen.

Stand van zaken na het eerste kwartaal 2024

- In de periode januari 2024 tot en met maart 2024 hebben de toezichthouders WMO zich beziggehouden met kwaliteitsonderzoeken die nog lopend waren vanuit 2023 en kwaliteitsonderzoeken die voor 2024 opgestart diende te worden, conform het jaarplan.
- Van het jaarplan 2023 zijn in de eerste maanden van 2024:
 - 8 reguliere kwaliteitsonderzoeken in zijn geheel afgerond;
 - 2 reguliere kwaliteitsonderzoeken voortgezet waarvan binnenkort het conceptrapport naar de aanbieder kan worden verzonden;
 - 1 signaal gestuurd onderzoek afgerond (de uren voor dit onderzoek zijn verrekend met het jaarplan 2023).
 - 1 calamiteitenonderzoek afgerond dat nog liep vanuit 2023.
- Van het jaarplan 2024 zijn er op dit moment:
 - 5 reguliere onderzoeken grotendeels afgerond, waarvan het rapport in conceptvorm verzonden is naar de aanbieder;
 - 14 lopende reguliere kwaliteitsonderzoeken die zich bevinden in diversen fasen van het onderzoek;
 - 2 lopende signaal gestuurde onderzoeken (de uren voor beide onderzoeken zijn begroot in het jaarplan 2024);
 - 2 calamiteitenonderzoeken uitgevoerd en afgerond
- Wij hebben op dit moment van de totaal begrote uren (jaarplan 2024) 15% besteed aan het reguliere toezicht. De verwachting is dat we de komende maanden, in ieder geval tot juni, relatief meer uren kunnen draaien voor het jaarplan 2024.

Personele ontwikkelingen: ook het team Toezicht WMO komt weer op sterkte. Per 1 juni komen er 2 nieuwe toezichthouders én een beleidsmedewerker (gedeeld met Toezicht Kinderopvang). Net als bij Toezicht Kinderopvang verwachten we met deze versterking de jaarplanning te halen, maar dat is nog niet zeker.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

financieel beeld

Gezonde en veilige leefomgeving (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Infectieziektebestrijding	-	10.152	-10.152	-	3.384	-3.384	-	4.768	-4.768	-	10.382	-10.382
Tuberculosebestrijding	-	1.570	-1.570	-	523	-523	-	528	-528	-	1.581	-1.581
Medische milieukunde	-	712	-712	-	237	-237	-	248	-248	-	771	-771
SOA-bestrijding	-	2.661	-2.661	-	887	-887	-	825	-825	-	2.678	-2.678
Forensische zorg	-	1.604	-1.604	-	535	-535	-	606	-606	-	1.748	-1.748
Reisadvies	2.355	2.054	301	785	685	100	769	667	102	2.335	2.053	282
Publieke gezondheid asielzoekers	-	585	-585	-	195	-195	-	244	-244	-	815	-815
Toezicht Wmo	-	400	-400	-	133	-133	-	96	-96	-	385	-385
Toezicht kinderopvang	-	1.943	-1.943	-	648	-648	-	600	-600	-	2.004	-2.004
Publieke gezondheid bij rampen en crises	-	234	-234	-	78	-78	-	64	-64	-	207	-207
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	2.355	21.915	-19.560	785	7.305	-6.520	769	8.646	-7.877	2.335	22.624	-20.289
Mutaties reserves	16	-	16	5	-	5	5	-	5	16	-	16
Geraamd resultaat	2.371	21.915	-19.544	790	7.305	-6.515	774	8.646	-7.872	2.351	22.624	-20.273

Toelichting

Bij Reisadvies signaleren we dat de vraag op verwacht niveau ligt. Dit jaar lijkt richting "break-even" of beperkt negatief uit te komen. Er zijn een paar onzekerheden. Waaronder de inkoop van vaccins, omdat deze opnieuw wordt aanbesteed. Bij infectieziektebestrijding prognosticeren we hogere lasten, om de eerder aangegeven toename van het aantal meldingen te kunnen verwerken. En door beperking in uitvoerende personeelsbezetting zijn er meerdere momenten geweest waarop IZB tijdelijk is afgeschaald in de geleverde zorg, omdat voor deze toename van het aantal meldingen geen extra baten tegenover staat. Bij forensische geneeskunde zien we dat het aantal verrichtingen hoger is dan begroot wat ook hogere externe personeelskosten tot gevolg heeft.

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Kansrijk opgroeien

Elk kind heeft recht op een gezonde en veilige start van het leven. GGDrU is er voor elk kind in regio Utrecht, vanaf het moment dat een kinderwens besproken wordt, totdat de jongere zijn of haar 18e verjaardag viert. Kinderen worden door ons ondersteund in hun ontwikkeling: we onderzoeken hen op lichamelijke afwijkingen en mentale gezondheid, begeleiden hen in hun sociaal emotionele ontwikkeling en vaccineren hen tegen ziektes. Hun ouders helpen wij bij het ouderschap en de hechting met hun kind. Indien nodig verwijzen we door naar passende ondersteuning of zorg. Zo zetten wij in op het voorkomen en aanpakken van maatschappelijke vraagstukken die een bedreiging voor kinderen kunnen zijn, zoals kindermishandeling, schoolverzuim en armoede. Signalen op individueel niveau, vertalen wij naar aandachtspunten voor scholen (Gezonde School), wijken en gemeenten. Gezinnen hebben niet altijd invloed op het voorkomen of vermijden van gezondheidsrisico's, ook daarom adviseren we over collectieve maatregelen. Op deze manier heeft GGDrU een unieke waarde in het veilig en gezond opgroeien voor elk kind, en als stevige basis voor gezonde generaties. Naast een gezondheidsfundament voor alle kinderen, willen we vooral effect bereiken in gezinnen waar het minder goed gaat.

Bereik

In de eerste 3 maanden van 2024 had JGZ 231.000 kinderen in zorg, via onder meer de consultatiebureaus en scholen.

Opdracht Algemeen Bestuur, Samenwerking schoolgaande jeugd 4-18 jaar

Het Algemeen Bestuur van GGD regio Utrecht heeft naar aanleiding van de begrotingsbehandeling 2024 GGDrU de opdracht gegeven om in dialoog te gaan met gemeenten over sluitende samenwerking, met focus op schoolgaande jeugd 4- 18 jaar. Gevraagd is:

- specifieke onderwerpen te identificeren die van meerwaarde zijn als het gaat om preventie en vroeg signalering
- en waar winst is te behalen in de samenwerking.

Met als doel stappen te zetten naar een verbeterde samenwerking tussen gemeenten en GGD (en scholen). Op basis een interne inventarisatie, werksessies met GGD professionals en met ambtenaren uit de subregio's zijn een viertal onderwerpen geïdentificeerd waar gezamenlijke meerwaarde wordt gezien voor een betere samenwerking. Op basis hiervan zijn adviezen opgesteld die als kansrijk worden gezien om stappen te zetten in die samenwerking. Deze zijn getoetst en besproken met de bestuurlijke contactpersonen vanuit het AB van GGDrU in een klankbordsessie. In het DB van 3 april is het concept adviesrapport besproken en zal in het AB van 15 mei ter besluitvorming worden geagendeerd.

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Ontwikkelingen in de dienstverlening

Passend bij de behoeften van ouders en jongeren, ontwikkelen we een effectiever en gevarieerder aanbod aan dienstverlening.

- Met de middelen die voor 2024 beschikbaar zijn gesteld door het bestuur, is het traject gestart om de dienstverlening op het **basisonderwijs** te verbeteren. Ouders zijn –vanaf aanvang- benaderd om in het project te participeren, naast gemeenten, scholen en professionals.
- Een eerste groep JGZ-professionals hanteert sinds het eerste kwartaal van 2024 een **opvoedmethodiek**: Positief Opvoeden, Triple P (niveau 3 eerstelijns). Ouders worden hiermee beter ondersteund bij de opvoeding van hun 0-12 jarige kinderen, bijvoorbeeld bij het omgaan met driftbuien, zindelijk worden en 's nachts in bed blijven.
- Het is inmiddels duidelijk is dat **Oekraïense gezinnen** langer in Nederland gaan blijven en meer kinderen het Nederlandse onderwijs instromen. Om goed aan te sluiten bij de verwachtingen en ondersteuningsbehoefte van deze gezinnen, werken we samen met EMPATIA, het Programma voor ontheemde Oekraïense mensen.

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

- De **uitbraken van kinkhoest en mazelen** in Nederland, leiden tot veel telefoontjes en vragen van ouders op het consultatiebureau. JGZ besteedt extra aandacht aan bescherming van jonge kinderen door vaccinaties op de optimale leeftijden aan te bieden. Daarnaast is een brief naar verloskundigen in de regio gestuurd, met het verzoek het belang van de '22 weken prik' tijdens de zwangerschap (maternale kinkhoestvaccinatie) extra te benadrukken.

- Nieuw sinds januari 2024 is de **Rotavirusvaccinatie**. Het rotavirus geeft een maagdarminfectie en kan tot ernstige uitdroging leiden. Het is erg besmettelijk en vrijwel alle kinderen maken één of meerdere rotavirusinfecties door voor de vijfde verjaardag. Voordat de rotavaccinatie werd ingevoerd, werden jaarlijks ongeveer 3.500 kinderen opgenomen in het ziekenhuis en waren er jaarlijks 5-6 overlijdens als gevolg van het rotavirus. Uit internationale onderzoeken blijkt dat het rotavirusvaccin erg effectief is, omdat de meeste ziekenhuisopnames en overlijdens ermee worden voorkomen.
Het is het eerste vaccin uit het Rijksvaccinatieprogramma dat niet als prik, maar als druppels in de mond wordt toegediend. Ouders geven aan dat ze dit fijn vinden en de toediening verloopt prettig. GGDrU heeft al 1.000 Rotavirusvaccinaties toegediend.
- Vanaf 2025 worden landelijk **vier wijzigingen** in het RVP doorgevoerd. Op advies van de Gezondheidsraad wordt een aantal vaccinaties op jongere of oudere leeftijd aangeboden. Dit leidt tot een betere bescherming tegen een aantal infectieziekten. De implementatie door GGDrU is gestart en zal heel 2024 in beslag nemen.

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Kansrijke Start

De opname van Kansrijke Start in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) maken dat naast een lokale aanpak, ook regionaal de samenwerking gezocht wordt.

- GGDrU adviseert alle gemeenten over het bouwen en versterken van een **lokale coalitie en (sub)regionale samenwerking** in samenwerking met Pharos. In een enkele gemeente is de projectleiding van de lokale coalitie belegd bij GGDrU en in de regio Eemland is coördinatie van de regionale ketenaanpak Kansrijke start in handen van GGDrU.
- De jaarlijkse **rapportage** van de stand van zaken Kansrijke Start in regio Utrecht verschijnt in het voorjaar van 2024.
- Sinds begin 2023 is **Nu Niet Zwanger** (NNZ) in alle 26 gemeenten beschikbaar. NNZ richt zich op het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen van mensen in kwetsbare situaties.
Er zijn 147 professionals getraind in de NNZ methodiek. Meer dan de helft van hen werkt gemeente-overstijgend. De positieve impact van NNZ als regionale voorziening wordt hiermee in de praktijk ervaren. Het netwerk in sociaal en medisch domein groeit, professionals weten elkaar steeds beter in de keten te vinden. NNZ is aangesloten bij de actieve lokale coalities.
NNZ organiseert voor professionals scholingen en intervisie. Onderdeel van de bijscholing is een themabijeenkomsten-drieluik over het kindwensgesprek, seksualiteit en anticonceptie. Op 8 april jl. was de bijeenkomst voor professionals over 'Seksualiteit: van je persoonlijke rol naar je bewust bekwame professionele houding'.
- GGDrU heeft de ambitie om de gezondheid van **kinderen die met een 'valse start' worden geboren** (te vroeg, te licht, of met andere problemen) en het gezin verbeteren, door de nazorg aan hen efficiënter, toegankelijker en klantvriendelijker te maken. Samen met het UMC Utrecht, Antonius Ziekenhuis, Diakonessenhuis en gemeente Utrecht (jeugdgezondheidszorg) gaan we de mogelijkheid van een **samenwerkingsverband** onderzoeken. We hebben een intentieverklaring getekend voor deze fase: de verkenning. Onderdeel daarvan is het opstellen van een business case.

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Mentale gezondheid jongeren

Door de mentale gezondheid te verbeteren en klachten en problemen tijdig te signaleren, dragen we bij aan een veerkrachtige samenleving.

- Om beter in gesprek te gaan met jongeren over stress en gezondheidsklachten, hebben professionals andere vaardigheden en hulpmiddelen nodig dan nu voorhanden zijn. Het gaat om **stress-sensitief werken** en onder meer helder uitleggen hoe je lijf op stress reageert. De kennis van de GGD hierover is benut in nieuwe informatiefilms, een praatplaat en een training, die we samen met huisartsen, Pharos, testpanel en andere experts ontwikkelden. Ook mensen met minder scholing kunnen de informatie goed begrijpen. Jeugdartsen en –verpleegkundigen die werken met 12-18 jarigen zijn getraind met de eerste materialen, die nu worden aanpast op basis van deze ervaringen. Later in het jaar wordt het toegankelijk gemaakt voor nulde- en eerstelijns professionals (onder andere huisartsen, jeugdartsen en bedrijfsartsen) in het hele land.
- Om gemeenten te adviseren hoe ze effectief mentaal gezondheidsbeleid kunnen maken, organiseert GGDrU op 30 mei 2024 (samen met andere GGD-en en het Trimbos) een [Inspiratiesessie \(webinar\)](#).

Gezonde School

Gezonde school is een preventieve landelijke aanpak om een gezonde leer- en leefomgeving voor kinderen en jongeren te creëren. We zetten in op thema's als Welbevinden, Voeding, Beweging, Relaties & Seksualiteit, Roken, alcohol- en drugspreventie en Milieu en natuur.

- In de periode maart-april 2024 konden alle SO, PO, V(S)O en MBO scholen zich aanmelden voor de **Gezonde School subsidie 2024**. Alle scholen zijn hierover geïnformeerd door de Gezondheidsbevorderaars Jeugd/Gezonde School adviseurs van GGDrU.
- In oktober 2024 organiseert GGDrU een **Kennisatelier over mentale gezondheid** jeugd, bedoeld voor scholen.

GEZONDE SCHOOL
GGD REGIO UTRECHT

KANSRIJK OPGROEIEN ontwikkelingen

Schoolverzuim

Voor jongeren is school een belangrijke plek om zich te ontwikkelen. Een veilige schoolomgeving met aandacht voor welbevinden en onderwijs op maat is hierbij een belangrijke basis. Soms lukt het een jongere niet aanwezig te zijn op school. Jeugdartsen van GGDrU werken samen met ouders, kinderen, onderwijs, leerplicht en lokale wijkteams/CJG's in de integrale aanpak van schoolverzuim op het voortgezet onderwijs (VO) volgens de MAZL-methodiek (Meer Aandacht Ziekgemelde Leerlingen).

- De cijfers van MAZL VO laten over het eerste kwartaal 2024 een gelijke trend zien met 2023.
- Een integrale aanpak met focus op preventie is noodzakelijk, zodat verzuim zoveel mogelijk wordt voorkomen en meer (potentieel) verzuimende leerlingen (weer) naar school gaan. GGDrU wil in tweede kwartaal van 2024 op subregionaal niveau met gemeenten en partners hierover in gesprek gaan. Het samenwerkingsverband Onderwijs zien wij als de plek waar partijen samenkomen op het vraagstuk schoolverzuim en gezamenlijk hun krachten bundelen.
- GGDrU werkt mee aan het onderzoeksproject Mentaal Kapitaal, over onder meer de factoren die een rol spelen bij stress, prestatiedruk, schoolverzuim/thuiszitten en schooluitval.

Vrijstelling leerplicht

In incidentele gevallen is onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat kinderen een grote zorgbehoefte hebben. Dan adviseert GGDrU over vrijstelling van leerplicht (sociaal medisch advies (SMA)).

- Het aantal aanvragen SMA is na jaren van stijgen in 2023 over de gehele regio licht afgenomen
- In eerste kwartaal zijn de data met betrekking tot MAZL VO en Sociaal medisch advies (SMA) over 2023 verwerkt in een factsheet en gedeeld met gemeenten, samenwerkingsverbanden onderwijs en leerplicht.

KANSRIJK OPGROEIEN financieel beeld

Kansrijk opgroeien (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Jeugdgezondheid	-	30.446	-30.446	-	10.149	-10.149	-	10.162	-10.162	-	30.619	-30.619
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	-	30.446	-30.446	-	10.149	-10.149	-	10.162	-10.162	-	30.619	-30.619
Mutaties reserves	338	-	338	113	-	113	117	-	117	338	-	338
Geraamd resultaat	338	30.446	-30.108	113	10.149	-10.036	117	10.162	-10.045	338	30.619	-30.281

Toelichting

De pijler kansrijk opgroeien laat de eerste periode een kleine overschrijding zien. Het ziekteverzuim (rond de 8%) is iets lager dan dezelfde periode 2023, maar blijft een stuk hoger dan begroot is (4,5%). Door beperkt ziekteverzuim te vervangen verwachten we op 0 uit te komen einde jaar. Hierbij gaan we uit van dezelfde trend (dalend gedurende het jaar) van het ziekteverzuim als in 2023. Om het streven om binnen begroting uit te komen ook daadwerkelijk te halen zal er continu veel aandacht besteed worden aan het monitoren van met name verloop en verzuim en zullen waar mogelijk tijdig maatregelen worden getroffen om bij te kunnen sturen.

Bij een relatief hoog ziekteverzuim is het risico dat door de toenemende werkdruk nog meer medewerkers uitvallen. Om de balans in de teams te bewaken en de teams te ondersteunen met het maken van keuzes vraagt dit meer nabijheid vanuit de managers. Komende tijd investeren we om de span of control van elke manager meer behapbaar te maken en de centrale taken van het management efficiënt te verdelen.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

OGGZ Zorgpunt: meer mensen vallen in de doelgroep van de OGGZ

Nadelige effecten van landelijke ontwikkelingen zijn het eerst merkbaar bij de kwetsbare inwoners en treffen hen het hardst. Uitdagingen in onze maatschappij zijn bijvoorbeeld het landelijke beleid dat men als oudere langer thuis woont, de lange wachttijden in de zorg, de problemen op de huizenmarkt, de hoge inflatie en energiecrisis.

Wij zien dit direct terug in ons werk bij de OGGZ. Niet alleen in het aantal meldingen (een nog steeds stijgende trend), ook in de aard van de meldingen. De doelgroep kent veel casussen met meervoudige problematiek. En we zien ook een duidelijke toename in de groep jong volwassenen en ouderen.

Ook het aantal recidive-meldingen is blijvend hoog. Dit zijn de mensen die in korte tijd vaker worden gemeld. Hoewel het hier niet-acute meldingen betreft maakt GGDrU zich zorgen over deze ontwikkeling.

Sinds jaar en dag geven we al wel duiding aan de cijfers (via de 2 jaarlijkse voortgangsrapportage) en bespreken we met gemeenten het proces rond het goed en snel kunnen afhandelen van de meldingen. Wij zijn de afgelopen maanden met (bijna) alle gemeenten in gesprek gegaan om het Meld- en adviespunt Bezorgd te evalueren. Vooruitkijkend, met de ervaring van het verleden en de kennis van het heden. Wij hebben gesproken over het de blijvende stijging, de dienstverlening, de financiering en de gezamenlijke opdracht in het kader van de Publieke Gezondheid. De evaluatie gesprekken zijn afgerond en de conclusies zijn getrokken. De bevindingen en het advies/voorstel worden achtereenvolgens in het DB en AB van 10 juli 2024 besproken.

Meld- en adviespunt Bezorgd (MAB)

Gemeenten van de subregio's West, Lekstroom en Eemland (met uitzondering van Eemnes) en Stad Utrecht zijn verbonden aan het MAB. Het aantal meldingen dat wij ontvingen van januari 2024 tot en met 12 april 2024 betreft 1116. In 2023 waren het in die periode 920 meldingen. Vergeleken met dezelfde periode vorig jaar is dit een toename van 18%. Het overgrote deel van de meldingen (69%) wordt gedaan door politie, gevolgd door zorgprofessionals (5%) en bezorgde burgers/buurtbewoners/familie (8%).

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

In de periode van januari 2024 tot en met 12 april 2024 betrof het aantal Wvggz-meldingen 26. Vorig jaar in dezelfde periode waren dat er 20.

Woon Hygiënische Problematiek (WHP)

In vergelijking met januari – tot april 2023 kennen de eerste 4 maanden van 2024 een lichte toename: respectievelijk 22 in 2023 en 24 in 2024.

Voorkomen huisuitzettingen (ViA)

Wij bieden deze dienst aan voor drie gemeenten, te weten Amersfoort, Baarn en Soest. Er waren in de maanden januari t/m april 2 meldingen, dit is vergelijkbaar met 2023.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Valpreventie

We zijn betrokken bij 5 lokale ketenaanpakken valpreventie als coördinator en in 1 gemeente als adviseur. Daarnaast coördineren we de ketenaanpak in 1 regio en liggen er plannen om in nog een regio de coördinatie op te pakken. Het gemeentelijke deel van de ketenaanpak krijgt in de meeste gemeenten steeds meer vorm en concrete invulling met het opsporen van mensen met een verhoogd valrisico en het bieden van valpreventieve beweeginterventies. Het deel van de ketenaanpak dat moet worden uitgevoerd door de zorg loopt nog achter doordat er nog onduidelijkheid is over welke partijen bepaalde interventies mogen uitvoeren en hoe de vergoeding plaatsvindt. Dit zorgt ervoor dat er nog geen volledige ketenaanpak mogelijk is. Binnen deze beperkingen wordt lokaal hard gewerkt om de keten op te zetten en samen te werken met het sociale domein en de eerstelijnszorg. De gesprekken moeten op landelijk niveau nog plaatsvinden, daarover verwachten we komende tijd meer duidelijkheid vanuit de zorgverzekeraars.

Naast de coördinatie van de ketenaanpakken heeft GGDrU in samenwerking met de Health Hub Utrecht de 'Handreiking valpreventie voor gemeenten' afgerond en gedeeld in het netwerk.

Preventie van dementie

In de eerste maanden van 2024 vond de evaluatie plaats van de campagne We zijn zelf het medicijn. Hierin zijn de resultaten en effecten opgenomen van de campagne. Samengevat zien we mooie resultaten, zoals dat de campagne zichtbaar was in 20 gemeenten en 15 van de 26 gemeenten de campagne uitdroegen. Daarnaast zien we als effect in de nameting dat 11% van de respondenten de campagne kent en dat deze groep zich meer bewust is van de invloed van leefstijl op dementie. GGDrU stelt de materialen van de campagne in 2024 opnieuw beschikbaar voor gemeenten om nogmaals aandacht te vragen voor de campagne. De komende maanden wordt dit ambtelijk en bij de IZA tafels onder de aandacht gebracht.

Met het opnieuw onder de aandacht brengen van de campagne vragen we tevens aandacht voor het doorbreken van het taboe op dementie. Dit doen we door aandacht te vragen voor de invloed van leefstijl op de lange termijn én hoe mensen zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen aan de samenleving.

Verklein de kans op dementie

- ✓ Blijf nieuwsgierig
- ✓ Eet gezond
- ✓ Beweeg regelmatig

Hoe dan? wezijnzelfhetmedicijn.nl

GGD regio Utrecht

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Rookvrij leven

- **Advies rookvrije omgevingen aan gemeenten**

Afgelopen jaar is het ondersteuningstraject Rookvrije Omgeving voor 2023-2025 gehonoreerd. In het eerste kwartaal van 2024 konden gemeenten materialen bestellen van de Rookvrije generatie, die zij kunnen inzetten om locaties tot rookvrije zones te maken. Vanaf Q2 is er binnen GGDrU één aanspreekpunt voor alle gemeenten om hen te adviseren over rookvrije omgevingen, bijvoorbeeld in het kader van de ambitie dat alle sportclubs en sportevenementen in 2025 rookvrij zijn. Verder brengen we de komende tijd de stand van zaken, wensen en behoeften met betrekking tot rookvrije omgevingen in elke gemeenten in kaart.

- **Wijkaanpak 'Een rookvrij leven voor iedereen' in 3 wijken** - De wijkaanpak 'Een rookvrij leven voor iedereen' loopt in 3 gemeenten: Amersfoort, Veenendaal en Utrecht.

Gezondere wijken

In verschillende wijken in de regio is de afdeling gezondheidsbevordering betrokken bij de gezonde wijk aanpak. Met de gezonde wijk aanpak wordt gewerkt aan het bevorderen van de gezondheid en leefstijl van inwoners. Dit gebeurt stapsgewijs per wijk; van data naar doelen tot en met uitvoeren en monitoren & evalueren van interventies. Het is een samenwerking over domeinen heen waarbij verschillende partners én inwoners in de wijk een netwerk vormen om te werken aan lokaal gezondheidsbeleid. Er wordt integraal samengewerkt, dat betekent dat er op verschillende pijlers wordt ingezet, zoals een gezonde leefstijl, toegankelijke preventie, zorg en welzijn, een gezonde fysieke omgeving, een gezonde sociale omgeving en participatie. Hierbij is positieve gezondheid één van de uitgangspunten, waarmee we bijdragen aan veerkracht, vitaliteit en zelfredzaamheid van inwoners in regio Utrecht.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Gezondheidsmonitors

Jeugd 0-12

In het kader van de monitor voor de doelgroep kinderen van 0-12 jaar is de bestaande indicatorenset van het digitaal dossier JGZ uitgebreid met het onderwerp taal-spraakontwikkeling. Deze cijfers staan op het dashboard Kansrijke Start van de GGDAAtlas.

Jeugd 13-17

In het najaar van 2023 is de Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd onder leerlingen van klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Voor 53 deelnemende scholen in de regio Utrecht (exclusief gemeente Utrecht) zijn schoolprofielen en tabellenboeken gemaakt. Deze worden in het voorjaar van 2024 door de Gezonde school adviseurs en de jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige met school besproken. Deze informatie geeft input voor het schoolgezondheidsbeleid. In totaal hebben 17.519 jongeren wonend in de regio Utrecht meegedaan. Voor gemeenten worden gemeenteprofielen en tabellenboeken (met trends) gemaakt. Daarnaast komen de resultaten op de Gezondheidsatlas van de GGD. De landelijke publicatiedatum is 28 mei 2024. Met alle gemeenten worden afspraken gemaakt over de terugkoppeling van de resultaten.

Jongvolwassenen 16-25

In april 2024 start de dataverzameling van de landelijke Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 (tot uiterlijk 7 juli). In het eerste kwartaal zijn voorbereidende activiteiten uitgevoerd, zoals het opzetten van de vragenlijst en de wervingscampagne die via sociale media verloopt. Deze monitor wordt gefinancierd door VWS en is het vervolg op de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022. GGD regio Utrecht heeft zitting in de landelijke werkgroep harmonisatie.

Volwassenen 18+

In september 2024 gaat de Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen van start. Dit is een samenwerking tussen CBS, RIVM en alle GGD'en in Nederland. In het eerste kwartaal 2024 zijn voorbereidende activiteiten uitgevoerd, zoals het opzetten van de vragenlijst en het vaststellen van de steekproef. De resultaten worden in het tweede kwartaal van 2025 verwacht. GGD regio Utrecht heeft zitting in de landelijke werkgroep harmonisatie.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Panelonderzoeken

We zijn bezig met het ontwikkelen van een jongerenpanel (12-18 jaar). We hebben via de Gezondheidsmonitor Jeugd geworven voor dit panel. Het aantal jongeren dat zich heeft aangemeld voor het panel is nog te laag om een inhoudelijk panelonderzoek te houden. Wel hebben we onder de eerste aanmelders gevraagd welke onderwerpen ze belangrijk vinden. Ondertussen zoeken we aanvullende methoden om jongeren te werven voor dit panel.

Onder de 50-plussers van het inwonerspanel zal in april 2024 een panelonderzoek naar vallen uitgevoerd worden. Valpreventie is een belangrijk thema in de GALA-plannen.

GezondheidsAtlas

Alle cijfers uit de Gezondheidsmonitors komen op de [GezondheidsAtlas](#) te staan. Deze worden aangevuld met cijfers vanuit o.a. het Digitale Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD JGZ) en CBS. De GezondheidsAtlas wordt continu doorontwikkeld zodat de inhoud nog beter aansluit op de behoefte van de gebruiker (gemeenten, professionals, collega's, etc). Zo zijn in het eerste kwartaal van 2024 verschillende dashboards (tegels) aangepast waaronder de themategel 'Kansrijk Opgroeien' en de doelgroepetegels van volwassenen en ouderen. Daarnaast is ook de achterliggende databank grotendeels opnieuw ingedeeld en opgeschoond. Komende tijd ligt de focus op het presenteren van cijfers op wijkniveau, onder andere in de vorm van Gezondheidsprofielen.

Gezondheidsprofielen

Veel gemeenten kiezen ervoor om in het kader van hun GALA/SPUK-plannen te werken met een integrale wijkaanpak om gezondheidsverschillen te verkleinen. Het verkrijgen van inzicht in deze gezondheidsverschillen en de factoren die hierop van invloed zijn, vormt een startpunt voor impact gedreven werken op lokaal niveau. Een gezondheidsprofiel geeft in één oogopslag een beeld van verschillende aspecten rondom gezondheid in de wijk, waardoor het een waardevol instrument wordt bij het ontwikkelen, monitoren en evalueren van integrale wijkaanpakken.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG ontwikkelingen

Onderzoeksagenda

GGDrU is een kennisgestuurde organisatie. Het is van belang deze kennis up to date te houden. Hiertoe is een onderzoeksagenda opgesteld in aansluiting op de thema's van de bestuursagenda (Kansrijk opgroeien, Gezonde leefomgeving, Langer gezond zelfstandig en Wendbare organisatie). Per thema worden twee à drie onderzoekslijnen uitgewerkt.

Regionale Kenniswerkplaats Jeugd en Gezin Centraal (RKJGC)

De Regionale Kenniswerkplaats Jeugd en Gezin Centraal is in 2020 van start gegaan in de vier jeugdregio's (Eemland, Zuidoost Utrecht, Utrecht West en Lekstroom). *Mentaal Kapitaal* is één van de grote projecten in de kenniswerkplaats over ongezonde schoolstress en schoolverzuim en is bijna afgerond. Publicaties hiervan zijn te vinden op www.jeugdengezincentraal.nl. De expertisenetwerken Jeugd hebben als doel het realiseren van een passend maatwerk voor jongeren met meervoudige complexe problemen die vastlopen in het systeem. De RKJGC voert onderzoeken naar vraagstukken binnen de expertisenetwerken uit, samen met het KJUS, werkplaats Risicojeugd en Fleviacademie. De RKJGC heeft een Zon MW-aanvraag toegekend gekregen voor het ontwikkelen van een keuzetool voor scholen voor de aanpak en preventie van mentale problematiek. Ter voorbereiding op de vervolgaanvraag voor de RKJGC in het najaar van 2024 is een netwerkanalyse uitgevoerd onder de partners van dit kennisnetwerk.

Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag: Samen Omgaan met Onbegrip (SOMO)

In september 2023 is de Regionale Kenniswerkplaats SOMO van start gegaan. Samen met ervaringsdeskundigen, de Hogeschool Utrecht, het Trimbosinstituut, gemeenten, politie, woningcorporaties etc. wordt gewerkt aan het versterken van de herstelkracht van mensen met onbegrepen gedrag en het vergroten van de steunkracht vanuit de omgeving. De verschillende deelprojecten ondersteunen dit doel. In deelproject Ervaringen & Ervaringsdeskundigen staat het leren en verbeteren vanuit 'ervaringen' centraal. Leren van de mensen om wie het gaat, dat wil zeggen: mensen waarvan het gedrag niet altijd begrepen wordt en degenen die daarmee als naaste en/of in hun directe omgeving te maken hebben. Binnen deelproject Kennis & Kunde gaat het over de al bestaande kennis en kunde en hoe we die beter kunnen ontwikkelen en toepassen. De eerste ontmoetingen met de Stuur- en Kerngroep en de Denktank Ervaringsdeskundigen hebben inmiddels plaatsgevonden en zijn succesvol verlopen. SOMO nieuwsbrief nummer 1 is rondgestuurd en een website om onze kennis en ervaringen te delen is in ontwikkeling.

LANGER GEZOND ZELFSTANDIG financieel beeld

Langer gezond zelfstandig (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gezondheidsbevordering	-	2.911	-2.911	-	970	-970	-	882	-882	-	2.974	-2.974
Openbare geestelijke gezondheid	-	1.346	-1.346	-	449	-449	-	357	-357	-	1.196	-1.196
Epidemiologie	-	1.297	-1.297	-	432	-432	-	325	-325	-	1.242	-1.242
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	-	5.554	-5.554	-	1.851	-1.851	-	1.564	-1.564	-	5.412	-5.412
Mutaties reserves	200	40	160	67	13	54	-	13	-13	200	40	160
Geraamd resultaat	200	5.594	-5.394	67	1.864	-1.797	-	1.577	-1.577	200	5.452	-5.252

Toelichting

Op totaal niveau zien we bij de pijler Langer gezond zelfstandig een beperkte onderschrijding in de lasten. Dit wordt gecompenseerd door een evenredige onderschrijding in de baten. Dit wordt voornamelijk verklaard door lagere personele lasten bij OGGZ in de eerste maanden van het jaar. Op dit moment is de bezetting conform begroting, maar de lagere personele lasten over de eerste vier maanden worden naar verwachting niet ingelopen. Bij Gezondheidsbevordering en Epidemiologie is de verwachting dat ze redelijk in lijn met de begroting uit komen. De baten volgen hierbij hetzelfde patroon.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Reiskostenvergoeding

GGDrU heeft de afgelopen maanden onderzocht hoe we de extra middelen voor het meer marktconform vergoeden van de dienstreizen binnen GGDrU vorm kunnen geven. De uitkomst hiervan heeft ervoor gezorgd dat de reiskostenvergoeding voor dienstreizen is opgehoogd van 28 cent naar 35 cent per kilometer. De komende maanden gaan we aan de slag met de vergoeding voor woon-werkverkeer.

Arbeidsmarktcommunicatie

HR en communicatie hebben de handen ineen geslagen om de arbeidsmarktcommunicatie verder uit te breiden. Zo zijn er podcasts, praatplaten en een film ontwikkeld om potentiële werknemers te informeren en te enthousiasmeren over het werkveld van de GGD. Verder hebben we onze zichtbaarheid vergroot binnen het MBO doormiddel van een stagemarkt.

Opleiden

Er zijn mooie slagen gemaakt rondom opleiden. Zo is er een draaiboek ontwikkeld voor de coschappen, is er een samenwerkingsverband afgesloten met het ROC en is de leeromgeving voor de studenten verder uitgebreid. In deze leeromgeving zijn de voor hen relevante opleidingen opgenomen en ook de public health opdrachten zijn geactualiseerd en geclusterd.

Verzuim

Het ziekteverzuim bij GGDrU lag de afgelopen maanden ruim een procent lager dan vorig jaar in dezelfde periode (gemiddeld 6,9%). Het verzuim ligt vooralsnog hoger dan het streefgetal van 6%, maar deze daling toont dat we op de goede weg zijn en dat de extra inspanningen zich voorlopig uitbetalen.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

FONA

De FONA-commissie bespreekt incidenten, gemaakte fouten en (bijna-)ongelukken in de directe zorg voor onze cliënten. Het doel van de FONA-commissie is om te leren van gemaakte fouten en het vroegtijdig ontdekken van trends zodat de organisatie daarmee aan de slag kan gaan. Belangrijk om te vermelden is dat alle meldingen anoniem worden verwerkt.

In de eerste periode van 2024 zijn tot nu toe veertien meldingen binnengekomen. De meeste meldingen komen binnen uit het team JGZ (10 meldingen). Momenteel wordt gewerkt aan de vindbaarheid van het FONA-formulier. Op het intranet/portaal vragen we in de komende periode aandacht voor de FONA om hiermee meer professionals te stimuleren om melding te maken bij incidenten zodat de organisatie ervan kan leren.

Kwaliteitsvraagstukken

Team Kwaliteit ondersteunt teams en management op het gebied van kwaliteit. Door bilaterale gesprekken met managers krijgt het team zicht op welke kwaliteitsvraagstukken in de komende tijd extra aandacht vragen. Ook zijn wij opnieuw gestart met het organiseren van workshops over kwaliteit voor de collega's in verschillende teams.

GGDrU wil werken op een manier die aansluit bij de behoeften van inwoners. Het team Kwaliteit ontwikkelt een menukaart met verschillende kwaliteitsinstrumenten die gebruikt kunnen worden om vanuit cliëntperspectief te kijken naar de dienstverlening van GGDrU.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Klachten

Het afsluiten van het Covid-programma betekent een scherpe daling van het totaal aantal klachten. Deze ontstaan vooral wanneer er veel contacten zijn met inwoners, dus bij de JGZ en bij vaccinaties (vooral de extra vaccinatiecampagnes).

De klachten geven ons de kans adequaat te reageren op zaken die verbeterd kunnen worden. Hierbij ligt de nadruk bij de teams, waarmee een hechte samenwerking bestaat. Klachten t/m maart: in 2023 - 34 klachten over corona en 55 over de reguliere dienstverlening; in 2024 - 42 klachten over de regulier dienstverlening.

ICAM

Het wachten is op de uitspraak van Rechtbank Amsterdam met betrekking tot de ontvankelijkheid van Stichting ICAM en van de eis. Deze uitspraak wordt verwacht in Q3 2024.

WOO

Actieve openbaarmaking: Er is een nieuw landelijk platform gecreëerd: de Woo-index. Hiernaar kunnen alle overheidsdocumenten ter openbaarmaking worden gelinkt. Openbaarmaking zal dus voorlopig via de Website van GGDrU plaatsvinden. Voldaan is inmiddels aan de categorieën Organisatie gegevens, Bereikbaarheid en Bestuursstukken.

Passieve openbaarmaking: er zijn in Q1 2024 3 Woo-verzoeken ontvangen, deze hebben we tijdig opgeleverd.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD JGZ)

Vorig traject

Eind 2022 besloot GGD regio Utrecht (samen met Twente en regio Hollands Noorden) te stoppen met de ontwikkeling van GGiD. Dit zou het nieuwe DD JGZ worden. Na het besluit om te stoppen met de ontwikkeling van GGiD diende het contract met de vorige leverancier goed te worden afgewikkeld. Op dit moment loopt de juridische afwikkeling nog en is er daarom nog geen uitkomst over te geven.

Evaluatie vorig traject

Sinds het besluit om te stoppen is er gestart met de evaluatie van GGiD. De evaluatie is in december 2023 afgerond. Het rapport is toegankelijk via onze [website](#).

Nieuw traject

Tegelijk is gestart met het verkrijgen van een nieuw softwarepakket door middel van een publicatie van de diverse aanbestedingsdocumenten op [TenderNed](#). De geleerde lessen uit de evaluatie zijn in de aanbestedingsprocedure meegenomen. Tevens adviseerde de Klankbordgroep Proces, bestaande uit drie leden van het bestuur, over het aanbestedingsproject. Tot eind februari 2024 hadden leveranciers de tijd om op de aanbesteding te reageren. Hier zijn drie reacties op gekomen. In maart 2024 vond de beoordeling plaats. Dit verliep volgens strakke aanbestedingsregels. Inmiddels is de bezwaartermijn verstreken zonder dat er formele bezwaren zijn ingediend waardoor de definitieve gunning inmiddels heeft plaats gevonden.

In mei 2024 is conform planning gestart met de (voorbereidingen van de) implementatie. Naar verwachting is de implementatie Q1 2025 afgerond. De dekking van de implementatiekosten zal conform bestuursbesluit plaatsvinden vanuit de JGZ bestemmingsreserve.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Huisvesting consultatiebureau's

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de herhuisvesting van ons consultatiebureau's in Nieuwegein en Baarn. Daarnaast is er sprake van kleinere verbouwingen en verhuizingen die uiteraard zijn afgestemd met de betreffende gemeente.

Om eenduidig besluit te nemen rondom de huisvesting van onze consultatiebureaus is een strategisch huisvestingsplan in ontwikkeling. De planning hiervoor is afronding na de zomer.

Aanbestedingen

Om te voldoen aan de juridische eisen rondom aanbestedingen lopen momenteel (voorbereidingen) op de aanbesteding van: Afvalverwijdering, Koffie, Kantoorartikelen, Kantoormeubilair en Schoonmaak.

Rechtszaak Schoonmaak

De juridische afhandeling omtrent de ontbinding van ons schoonmaakcontract is ten einde gekomen. De rechtszaak is door ons gewonnen en daarmee hebben we recht op vergoeding van proceskosten en een schadevergoeding. De schoonmaakpartij is in liquidatie en inzage in de financiële positie leert ons dat het verder najagen van de schadevergoeding geen zin heeft. Daarmee is na anderhalf jaar een eind gekomen aan deze juridische procedure.

De Dreef 5

De eerste evaluatie van het activiteit gerelateerd werken op de Dreef 5 zijn gepresenteerd. Medewerkers werken over het algemeen naar volle tevredenheid in ons verbouwde clubhuis. Op basis van de evaluatie worden een aantal kleine aanpassingen uitgevoerd.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Informatievoorziening en Informatietechnologie (IV/IT)

Naar aanleiding van de gelden die we toegekend hebben gekregen om de basis op orde te brengen zijn er een aantal zaken in gang gezet:

- I-visie: Per 1 januari is een IV manager aangetrokken die bezig is met het uitwerken van de I-visie. Deze is nodig om ons richting te geven en keuzes te maken de komende jaren.
- Versterking van data-gedreven werken door middel van het versterken van het Data- en Innovatielab en het aanstellen van een productowner waardoor we datavraagstukken in de organisatie beter kunnen beleggen en borgen.
- Versterking Leveranciersmanagement /aanbestedingen: aanbesteding voor een softwarebroker is gepubliceerd. Hiermee hebben we meer grip op onze leveranciers, licenties maar ook het tijdstip waarom we aanbestedingen doen.
- Applicatiebeheer wordt versterkt

NEN7510

Het is noodzakelijk om als GGDrU NEN 7510 compliant te worden. Daartoe is een stuurgroep opgericht die zorg draagt voor de verschillende de werkzaamheden die hiervoor noodzakelijk zijn. Naast NEN7510 is hierin ook aandacht voor NIS2. Als onderdeel van integraal risicomangement worden maatregelen op informatiebeveiliging geïmplementeerd. Een risico-gebaseerde aanpak is conform de NEN7510 .

CHAT GPT en AI

Er wordt momenteel beleid opgesteld voor het gebruik van AI en Chat GPT, hiervoor wordt gekeken naar landelijke ontwikkelingen en wetgeving.

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Privacy Control Framework

Privacy is ingericht aan de hand van het raamwerk van CIP-Overheid (Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming). Dit raamwerk geeft handen en voeten aan de AVG en geeft de organisatie houvast om de AVG adequaat en op een gestructureerde wijze te borgen binnen alle geledingen. Het framework bestaat uit verschillende processen en attributen die de organisatie in staat stellen om compliant te zijn met de geldende wet en regelgeving.

In Q1 is er in de organisatie gefocust op binnen het privacy control framework gefocust op:

- Het verwerkingsregister
- De privacyverklaringen
- Het privacyloket (ontkoppeling van het klachtenproces)

Datalekken en rechten van betrokkenen (privacy verzoeken)

Er waren in de periode januari tot en met maart 2024 in totaal 12 datalekmeldingen. In deze periode kwamen er 35 privacy verzoeken binnen bij het privacy loket (bijvoorbeeld verzoek om recht van inzage, vernietiging, etc).

VITALE EN WENDBARE ORGANISATIE ontwikkelingen

Rechtmatigheid

- In het van AB 31-1-24 zijn het **normenkader** (onderdeel controleprotocol 2024) en **M&O-beleid** (misbruik en oneigenlijk gebruik) 2024 vastgesteld. Plus een kennisname van het Intern Controleplan 2024 en de Frauderisicoanalyse 2024
- **Begrotingscriterium:** Bestuurlijke besluitvorming met financiële consequenties wordt verwerkt in de eerstvolgende begrotingswijziging om begrotingsrechtmatigheid te waarborgen
- **Voorwaardencriterium:** Om aanbestedingsrechtmatigheid goed te borgen volgt GGDrU de Aanbestedingenwet. Dat is in de praktijk soms complex en bewerkelijk. GGDrU onderzoekt pragmatische oplossingen zoals werken met brokers voor bv software en personeelsdiensten.
- **M&O-criterium:** GGDrU geeft in 2024 op pragmatische wijze invulling aan de toetsing van het vastgestelde beleid omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik.

GGDrU monitort en informeert het DB periodiek over de stand van zaken inzake het onderwerp rechtmatigheid.

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is gewijzigd

Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) in werking getreden. Met de wijziging is er enige ruimte voor de GR'en en hun bestuur om invulling te geven aan de uitwerking van de eigen GR.

In 2023 is een enquête gehouden onder ambtenaren, raadsleden, raadsrapporteurs, griffiers en Wethouders Volksgezondheid om adviezen en wensen in kaart te brengen. Op basis van de resultaten is een ontwerp-wijzigingsbesluit voorgelegd aan de deelnemende colleges en raden om hun zienswijzen kenbaar te maken.

De binnengekomen zienswijzen zijn verwerkt in een voorgenomen wijzigingsbesluit dat 10 juli 2024 ter besluitvorming in het AB komt. Het AB zal dan gevraagd worden te besluiten om het voorgenomen wijzigingsbesluit voor zienswijze naar de raden te sturen. Het Dagelijks Bestuur stelt dan in volgens planning in november het besluit voor de wijziging van de GR vast, waarna het in december gepubliceerd wordt.

Overhead / Algemene Dekkingsmiddelen financieel beeld

Overhead (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overhead	-	16.816	-16.816	-	5.605	-5.605	-	5.417	-5.417	-	16.886	-16.886
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	-	16.816	-16.816	-	5.605	-5.605	-	5.417	-5.417	-	16.886	-16.886
Mutaties reserves	300	-	300	100	-	100	100	-	100	300	-	300
Geraamd resultaat	300	16.816	-16.516	100	5.605	-5.505	100	5.417	-5.317	300	16.886	-16.586

Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)	Begroting 2024-1			Begroting 2024-1 t/m april			Realisatie t/m april			Prognose		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	71.562	-	71.562	23.854	-	23.854	25.026	-	25.026	72.387	-	72.387
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	71.562	-	71.562	23.854	-	23.854	25.026	-	25.026	72.387	-	72.387
Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	71.562	-	71.562	23.854	-	23.854	25.026	-	25.026	72.387	-	72.387

Toelichting

Inzoomend op het reguliere deel, valt op dat bij Facilitair de kosten hoger uitvallen dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere benodigde inzet extern personeel en magazijnkosten. Aan de andere kant is er een meevaller in de rente baten door de gunstige rente op de (inter)nationale markt die doorwerkt.

Bij de reguliere uitvoering zijn de baten hoger door HPV- inhaal vaccinatiecampagne bij JGZ, dienstverlening aan publieke gezondheid asielzoekers en het hogere aantal uitgevoerde verrichtingen bij Forensische geneeskunde.

Overige Financiële informatie

Overige financiële informatie: Investerings

Investeringsoverzicht	Krediet 31-12-2023	Toegekend krediet 2024-0	Beschikbaar krediet 2024	Investerings t/m 04-2024	Prognose	Saldo krediet 31-12-2024
Meerjarige investeringsprojecten						
- <i>Utrechtseweg 3-5/Velduil Amersfoort</i>						
Bedrijfsgebouwen	41.799	-	41.799	-	-	41.799
Totaal Utrechtseweg 3-5/Velduil Amersfoort	41.799	-	41.799	-	-	41.799
Reguliere vervangingsinvesteringen						
- <i>Machines, apparaten en installaties</i>						
(medische) Apparatuur	467.008	-	467.008	22.500	77.500	367.008
- <i>Overige materiele activa</i>						
Inventaris	652.604	-	652.604	22.500	60.000	570.104
Automatisering	1.129.277	335.000	1.464.277	95.000	1.250.000	119.277
- <i>Vervoersmiddelen</i>						
			-			-
Totaal Reguliere vervangingsinvesteringen	2.248.889	335.000	2.583.889	140.000	1.387.500	1.056.389
Totalen	2.290.688	335.000	2.625.688	140.000	1.387.500	1.098.188

Toelichting

Onder de categorie automatisering zullen in het derde kwartaal van 2024 investeringen worden gedaan ter vervanging van alle laptops. Deze zijn afgeschreven en toe aan vervanging. Ook staat de vervanging van de koffieapparaten op de planning in 2024. Verder is er tot op heden geïnvesteerd in mobiele telefoons en diverse (medische)apparatuur en inventaris. De verwachting is dat de investeringen binnen de investeringskredieten blijven.

Afkortingen

ABR	Antibioticaresistentie	IGZ:	Inspectie voor de Gezondheidszorg
APG:	Algemene Publieke Gezondheid	IZB:	Infectieziektenbestrijding
Arts M&G:	Arts Maatschappij en Gezondheid	JGZ:	Jeugdgezondheidszorg
ASG:	Aanvullende subsidie Seksuele Gezondheid	KM	Kinder Mishandeling
AZC:	Asielzoekerscentrum	KNMG:	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst
BBV:	Besluit begroting en verantwoording	LPK:	Landelijk Professioneel Kader
CJG:	Centrum voor Jeugd en gezin	MAB:	Meld- en Adviespunt Bezorgd
COA:	Centraal Orgaan voor opvang Asielzoekers	MBO:	Middelbaar Beroepsonderwijs
DPG:	Directeur Publieke Gezondheid	MMK:	Medische Milieukunde
FEMK:	Forensisch Medisch Expertise Kindermishandeling	MJOP:	Meerjaren onderhoudsplan
GGID:	Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg	MSM:	Mannen die seks hebben met mannen
GG&GD:	Gemeentelijke Geneeskundige & Gezondheidsdienst (gemeente Utrecht)	NHS:	Neotale Hielprik Screening
GGZ:	Geestelijke Gezondheidszorg	NODO(K):	Nader Onderzoek DoodsOorzaak (Kinderen)
GHOR:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio	NPO	Nationaal Programma Onderwijs
HG	Huiselijk Geweld	NVWA:	Nederlandse Voedsel- en Waren autoriteit
HPV:	Humaan Papilloma Virus	NZA:	Nederlandse Zorg autoriteit
ICP:	Integraal Crisisplan	OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
		OTO:	Opleiden, trainen en oefenen

Afkortingen

PGA:	Publieke gezondheid Asielzoekers	SOA:	Seksueel overdraagbare aandoening
PGJ:	Publieke gezondheid Jeugd	TBC:	Tuberculosebestrijding
PGO:	Publieke Gezondheidsonderzoeker	THZ:	Technische Hygiëne Zorg
PO:	Primair onderwijs	UMCU:	Universitair Medisch Centrum Utrecht
PPP:	Positive Perception Program	VGV:	Vrouwelijke Genitale Verminking
ROC:	Regionaal opleidingscentrum	VIA:	Voorkomen Huisuitzettingen
RI&E:	Risico-inventarisatie en Evaluatie	VO:	Voortgezet onderwijs
RIVM:	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	Wgr:	Wet gemeenschappelijke regelingen
RMC:	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters	WHP:	Woon Hygiënische Problematiek
RVP:	Rijksvaccinatieprogramma	WHO:	World Health Organization
ROTA:	Rotavirusinfectie	WOO:	Wet Open Overheid
SAVE:	Samenwerken aan veiligheid	Wpg:	Wet publieke gezondheid
SO:	Speciaal onderwijs	Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
		WvGGZ:	Wet verplichte Geestelijke Gezondheids Zorg